

Aan de directies van de openbare bibliotheken

datum	contactpersoon	uw kenmerk
6 oktober 2011	Francien van Bohemen	
ons kenmerk	doorkiesnummer	
7410-00/11-00923/FvB/sd	070-3090540	
onderwerp	e-mail	
cassatie procedure	bohemen@debibliotheken.nl	

Geachte heer / mevrouw,

Met de cassatie die de Stichting Leenrecht bij de Hoge Raad op 28 september j.l. is gestart, is de juridische procedure tussen Stichting Leenrecht (SL) en de Vereniging van Openbare Bibliotheken (VOB) inzake leenrechtvergoedingen voor verlengingen in een volgende fase gekomen. De procedure die al vanaf 2008 onder de rechter is, zal met deze fase nog minstens 1,5 jaar duren.

Op 28 juni heeft u het Gerechtshof in Den Haag uitspraak gedaan in hoger beroep in de procedure tussen VOB en Stichting Leenrecht over verlengingen. Het gerechtshof stelde, net als eerder de rechtbank (maart 2010), de VOB opnieuw in het gelijk: een echte verlenging is geen nieuwe uitlening en voor zo'n uitlening hoeft derhalve geen separate leenrechtvergoeding te worden betaald.

Stichting Leenrecht heeft na het arrest van het Haagse Gerechtshof de VOB geïnformeerd over haar visie op het vervolg. Stichting Leenrecht wenste onderhandelingen te starten over een nieuw tarief voor geschriften waarin door een opslag op het bestaande tarief rekening wordt gehouden met verlengingen. De VOB heeft gesprekken hierover binnen en buiten de Stichting Onderhandelingen Leenvergoedingen (StOL) tot nu toe afgewezen zolang door Stichting Leenrecht tegelijkertijd de gerechtelijke procedure werd voortgezet via hoger beroep en nu de cassatie.

De VOB stelt zich op het standpunt dat Stichting Leenrecht met haar nieuwe tariefvoorstellen miskent dat zij tot twee maal toe door de rechter in het ongelijk is gesteld. Het juridisch gelijk dat de bibliotheken na jaren procederen hebben gehaald wordt teniet gedaan, als de verlengingen nu onderdeel worden van een verhoging van het leenrechtstarief. Anders dan Stichting Leenrecht stelt in haar brief van 28 september aan alle bibliotheken, volgt uit het arrest van het hof niet dat het huidige tarief voor uitleningen niet billijk is. Tegelijkertijd is van belang dat Stichting Leenrecht in de procedure geen bewijs heeft geleverd voor haar stelling dat bij de vaststelling van het geschriftentarieftarief in 1999 er van uit is gegaan dat ook voor echte verlengingen zou moeten worden betaald.

Grote Marktstraat 43
Den Haag

Postbus 16146
2500 BC Den Haag

T 070 309 05 00
F 070 309 05 99

info@debibliotheken.nl
www.debibibliotheken.nl

ABN AMRO 51.90.09.223
ING 149070

KvK Den Haag 40407381
BTW NL 28.78.136.B01

ons kenmerk
7410-00/11-00923/FvB/sd
blad
2/2

Tot enkele jaren geleden bestond er geen verschil van mening over verlengingen. In de Stichting Onderhandelingen Leenvergoedingen (StOL) is al in 2003 met instemming van Stichting Leenrecht afgesproken dat alleen over uitleningen een leenrechtvergoeding zou worden afgedragen. Dat was niet van toepassing op verlengingen, tenzij de bibliotheek een verlenging registreerde als nieuwe uitlening. Pas in 2006 is Stichting Leenrecht de discussie gestart over verlengingen en stelde zij zich ineens op het standpunt dat een verlenging een nieuwe uitlening is waarvoor opnieuw een leenrechtvergoeding verschuldigd is. Onderhandelingen in de StOL leidden niet tot overeenstemming tussen partijen. Nadat Stichting Leenrecht in december 2007 de bibliotheken liet weten dat in 2008 ook voor verlengingen moet worden betaald heeft de VOB deze zaak in 2008 voorgelegd aan de rechter.

Dat Stichting Leenrecht een leenrechtvergoeding wilde voor verlengingen heeft volgens VOB alleen te maken met het feit dat zij geconfronteerd wordt met een terugloop van inkomsten ten gevolge van de algemene trend van dalende uitleencijfers en daardoor naarstig op zoek is naar wegen om dit verlies te compenseren. Tussen 2001 en 2009 liep het aantal uitleningen van de openbare bibliotheken terug van ruim 150 miljoen naar rond de 105 miljoen.

Door het starten van de cassatieprocedure dwingt Stichting Leenrecht de bibliotheken door te blijven gaan met het reserveren van de gefactureerde leenrechtvergoedingen voor de zgn. 'niet-betaalde verlengingen'. Stichting Leenrecht toont zich hiermee een slecht verliezer en laat zien dat zij weinig oog heeft voor de belangen van bibliotheken en de samenwerking met de VOB.

De VOB is van mening dat voor de ontwikkeling van een leescultuur een billijke leenrechtvergoeding voor auteurs terecht en noodzakelijk is, en bibliotheken betalen die nu ook. Tegelijkertijd hebben bibliotheken een gerechtvaardigd belang om hun maatschappelijke functie in deze te kunnen vervullen zonder dat de vergoeding voor het uitlenen zo hoog is dat er drempels worden opgeworpen. De wijze waarop Stichting Leenrecht de teruglopende opbrengst uit bibliotheken thans meent te moeten compenseren doet wat ons betreft geen recht aan het noodzakelijk evenwicht dat nodig is voor een goede samenwerking tussen bibliotheken en rechthebbenden.

Wij houden u op de hoogte,

Met vriendelijke groet,

Ap de Vries
Directeur